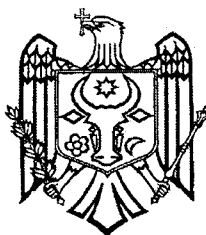

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-35/9-1047 N.B. D.F. MOROZAN

23.07.2020

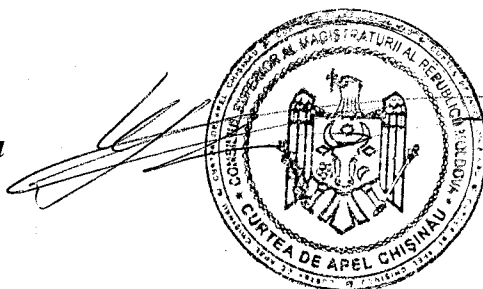
Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28, MD – 2004

În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în vederea efectuării controlului constituționalității prevederilor art. 186 alin.(6) și/sau art. 191 alin. (3²) Cod de procedură penală.

Anexă:

1. Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 4 file;
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 14 file.
3. Copia Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 28 aprilie 2020.
4. Copia încheierii Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, privind admiterea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 2 file;

**Judecător al
Curții de Apel Chișinău**

Morozan Ghenadie

ex: Benderschi Maxim
tel: 0(22) 635 327

09:15

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.	1259	
" 27 "	07	2020

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE
NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORII SESIZĂRII:

1) Nume: Onîschiv;

2) Prenume: Dmitrii;

4) Numele și prenumele reprezentantului: Coban Igor;

5) Funcția reprezentantului: Avocat;

1) Nume: Grecinev;

2) Prenume: Nicolai;

4) Numele și prenumele reprezentantului: Șpac Rodica;

5) Funcția reprezentantului: Avocat;

II. OBIECTUL SESIZĂRII:

1. Obiectul prezentei sesizări îl constituie omisiunea legiuitorului de a reglementa la art. 186 alin. (6) și/sau art. 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală: includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar. Care contravine art. 1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ:

1. *În fapt*, pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, complet format din judecătorii: Lupașco Lilia, Varaniță Viorelia și Patrașcu Natalia se află în examinare cauza penală, dosar nr. 1-3611/19, în care autorii sesizării au statutul de inculpați, fiind învinuiți în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) și art. 172 alin. (2) lit. c) Cod Penal.
2. În legătură cu faptele imputate, aceștia au fost reținuți la data de 05.05.2019, iar, la data 07.05.2019 în privința acestora a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv, care ulterior a fost prelungită în mod repetat, astfel încât, ultimul termen de aplicare a arestului preventiv expira la data de 29.05.2020, iar, termenul maxim de aplicare a arestului prevăzut de art. 186 CPP, urma să expire la data de 05.05.2020.
3. Totodată, la data de 28.04.2020 prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani în privința acestora a fost dispusă aplicarea măsurii preventive de liberare provizorie sub control judiciar, pe un termen 60 de zile, care urma să expire la data de 28.06.2020, ora 09.00.
4. La data de 25.06.2020, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Plămădeală Dumitru, a solicitat prelungirea măsurii preventive sub forma liberării provizorii sub control judiciar, inclusiv în privința autorilor sesizării, cu încă 60 de zile.
5. Astfel, prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26.06.2020 a fost admis demersul procurorului, s-a prelungit termenul de aplicare a măsurii provizorii de liberare sub control judiciar în privința lui Grecinev Nicolai și Onișchiv Dmitrii până la data de 27.08.2020, ora 09.00, restricțiile prevăzute de art. 191 alin. (3) CPP dispuse prin Încheierea din 28.04.2020, fiind menținute.
6. Nefiind de acord cu Încheierea instanței de fond din 26.06.2020, considerând-o ca fiind una ilegală și neîntemeiată, autorii sesizării au contestat-o cu recurs la Curtea de Apel Chișinău, ședința de examinare a recursului fiind fixată pentru data de 07.07.2020, ora 13:00, dosar nr. 16rj-389/20, judecător raportor Morozaan Ghenadie.
7. Așadar, având în vedere că, prevederile art. 186 alin. (6) și art. 191 alin. (3²) CPP care fac obiectul prezentei sesizări, sub aspectul indicat, urmează a fi aplicate de instanța de recurs la examinarea recursului înaintat de autorii sesizării împotriva încheierii instanței de fond de prelungire a termenului de aplicare asupra acestora a măsurii preventive de liberare provizorie sub control judiciar, mai ales în condițiile în care termenul maxim de aplicare a arestului prevăzut de art. 186 alin. (6) CPP, după cum am arătat, a expirat la de 05.05.2020, **care în opinia acestora este și data limită până la care putea fi dispusă măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar asupra lor.**

8. Considerăm că, prezenta sesizare întrunește toate condițiile prevăzute de art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție așa cum acesta a fost explicat și interpretat de Înalta Curte în Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru a fi ridicată și declarată admisibilă.
9. Ori, unul din argumentele de ilegalitate a încheierii contestate invocate de recurenți, în recursul înaintat, este faptul că, recurentul a fost reținut în cauza penală aflată pe rolul instanței de fond, la data de 05.05.2019, ulterior, la data de 07.05.2019 în privința acestuia a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv, stare care a fost prelungită și în care **s-a aflat până la data de 29.04.2020**. Astfel, termenul maxim prevăzut de art. 186 alin. (6) CPP de ținere în stare de arest preventiv a recurentului urma să expire la data de 05.05.2020.
10. Și prin urmare, măsura preventivă – liberare provizorie sub control judiciar **nu putea fi dispusă în privința recurentului anume decât până la data de 05.05.2020, ori**, deși art. 186 alin. (6) și art. 191 alin. (3²) CPP nu prevăd expres acest fapt, raționamentul includerii în termenul în care persoana poate fi ținută în stare de arest **și a perioadei în care acesta a fost în liberare provizorie sub control judiciar, și a calculării cumulative a acestor perioade**, derivă din caracterul alternativ al acestei măsuri – anume la arestului, fapt expres prevăzut de art. 175 alin. (5) CPP, care stipulează că această măsură poate fi aplicată **numai față de persoana în privința căreia s-a înaintat demers pentru arestare sau față de învinuitul, inculpatul care sînt deja arestați**.
11. Astfel încât, raportând prezenta sesizare la condițiile prevăzute în HCC nr. 2 din 09.02.2016 în acest sens, menționăm:
- a) **obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție:**
- După cum am menționat obiectul excepției îl constituie omisiunea legiuitorului de a reglementa la art. 186 alin. (6) și/sau art. 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală: includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar – așadar normele contestate fac parte din categoria actelor prevăzute de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.*
- b) **excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu:**
- Prezenta excepție este ridicată de către Grecinev Nicolai și Onîșchiv Dmitrii, în cadrul cauzei penale nr. 1-3611/19 aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în care aceștia au statutul de inculpați.*

c) **prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei:**

După cum am menționat, prevederile art. 186 alin. (6) și art. 191 alin. (3²) CPP care fac obiectul prezentei sesizări, sub aspectul indicat, urmează a fi aplicate de instanța de recurs la examinarea recursului înaintat de autorii sesizării împotriva încheierii instanței de fond de prelungire a termenului de aplicare asupra acestora a măsurii preventive de liberare provizorie sub control judiciar, mai ales în condițiile în care termenul maxim de aplicare a arestului prevăzut de art. 186 alin. (6) CPP, după cum am arătat, a expirat la de 05.05.2020, care în opinia acestora este și data limită până la care putea fi dispusă măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar asupra lor – acesta fiind unul din argumentele de bază invocate de autorii sesizării în recursul înaintat.

d) **nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate:**

*Deși, în general, prevederile art. 186 și 191 CPP au făcut obiectul mai multor sesizări examinate de Înalta Curte, menționăm că, prevederile respective în redacția actuală și sub aspectul indicat în prezenta sesizare, până în prezent nu au făcut obiectul niciunei excepții de neconstituționalitate examinate de Curtea Constituțională, și prin urmare, **nu există nici o hotărâre anterioară a Curții Constituționale** care să aibă ca obiect omisiunea legiuitorului de a reglementa la art. 186 alin. (6) și/sau art. 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală: **inclusiunea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, până la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a perioadei în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar.** Care contravine art. 1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție.*

IV. EXPUNEREA PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII:

1. În drept, potrivit art. 175 alin. (5) CPP, *liberarea provizorie sub control judiciar* și liberarea provizorie pe cauțiune **sînt măsuri preventive de alternativă arestării și pot fi aplicate numai față de persoana în privința căreia s-a înaintat demers pentru arestare sau față de învinuitul, inculpatul care sînt deja arestați.**
2. În același sens, potrivit art. 176 CPP, arestarea preventivă și măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani și doar în condițiile prevăzute de prezentul cod.
3. Totodată, potrivit art. 186 alin. (6) CPP, în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, arestul poate fi aplicat, pentru ambele faze ale procesului penal, pe un termen de cel mult 12 luni cumulativ, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond. **În termenul de ținere a învinuitului, inculpatului în stare de arest se include timpul în care persoana:**
  - 1) a fost reținută și arestată preventiv;
  - 2) a fost sub arest la domiciliu;
  - 3) s-a aflat într-o instituție medicală, la decizia judecătorului de instrucție sau a instanței, pentru expertiză judiciară în condiții de staționar, precum și la tratament, în urma aplicării în privința ei a măsurilor de constrîngere cu caracter medical.
4. Iar, potrivit art. 191 alin. (3²) CPP, măsura liberării provizorii sub control judiciar **poate fi dispusă pe un termen de cel mult 12 luni cumulative** învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen de cel mult 12 ani **sau pe un termen de cel mult 24 de luni cumulative** învinuitului, inculpatului de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 12 ani.
5. Așadar, după cum rezultă din conținutul normelor citate *surpa*, constatăm fără echivoc că, măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar nu este o măsură de sine-stătătoare, ci una alternativă arestului – fapt prevăzut expres de prevederile art. 175 alin. (5) CPP, și prin urmare, pentru ca aceasta să poată fi aplicată, instanța de judecată trebuie să verifice și să constate preexistența condițiilor prevăzute pentru aplicarea arestului, ori, în cazul neîntrunirii condițiilor de aplicare a arestului (*ipso facto* depășirea termenului maxim cumulativ de 12 luni în care persoana sa aflat în stare de arest în sensul art. 186 alin. (6) CPP) - instanța nu va fi în drept să dispună nici liberarea provizorie sub control judiciar sau prelungirea acestei măsuri preventive în cazul în care a fost deja aplicată.
6. Raționamentul verificării preexistenței condițiilor de aplicare a arestului la aplicare liberării provizorii sub control judiciar derivat din caracterul alternativ al acestei măsuri, a fost expus, de altfel, și în mai multe Hotărâri și Decizii anterioare a Înaltei Curți.
7. Astfel, de exemplu, 0
8. Astfel, în pofida constatărilor Curții constituționale, care, de altfel, au un caracter obligatoriu, reglementările actuale ale CPP, e.i. art. 186 alin. (6) și art. 191 alin. (3²) CPP, sub aspectul omisiunii legiuitorului de a reglementa la art. 186 alin. (6) și/sau art. 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală: **inclusiunea în termenul maxim** în care poate fi aplicat arestul în privința

aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond **și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar**, fac imposibilă aplicarea constatărilor respective, ceea ce denotă *ad intio*. caracterul neconstituțional al omisiunii respective.

9. Ori, reiterăm că, reieșind din raționamentele expuse, la aplicarea și/sau prelungirea măsurii preventive – liberarea provizorie sub control judiciar – instanța de judecată trebuie să verifice și să constate întrunirea condițiilor prevăzute pentru aplicarea arestului preventiv și/sau arestului la domiciliu, una din aceste condiții fiind **verificarea nedepășirii termenului maxim de aplicare a arestului** – de unde rezultă, că și timpul aflării persoanei în stare de liberare provizorie sub control judiciar urmează a fi calculat cumulativ la calcularea acestui termen maxim prevăzut, *i.e.*, termenul de aflare în stare de arest.
10. Ori, deși măsura respectivă este o măsură mai blândă ca arestul preventiv sau arestul la domiciliu, pornind de la caracterul alternativ al acesteia – anume pentru aceste măsuri, și având în vedere natura restricțiilor care sunt sau care pot fi impuse persoanei prin aplicarea liberării provizorii sub control judiciar (art. 191 alin. (3) CPP), aceasta reprezintă o ingerință serioasă asupra drepturilor și libertăților fundamentale a persoanei, care trebuie să fie conformă, prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim și să fie proporțională.
11. Ori, analizând natura măsurilor prevăzute de art. 191 alin. (3) CPP, Curtea a constatat că acestea constituie ingerințe în drepturile și libertățile fundamentale, precum ar fi libera circulație, viața intimă, familială și privată etc. (pct. 53 din HCC nr. 17 din 19.05.2016), și prin urmare, deși Curtea a menționat că drepturile fundamentale enunțate nu sunt absolute prin natura lor, aceasta a reținut că acestea pot fi supuse unor limitări rezonabile și proporționale, printr-o reglementare juridică, astfel, încât, constatăm că, omisiunea includerii termenului de aplicare asupra învinutului sau inculpatului a liberării provizorii sub control judiciar în termenul maxim de ținere a acestuia în stare de arest (condiție rezultată din caracterul alternativ și provizoriu al acestei măsuri) este neconstituțională și contravine art. 25, 27 și 54 din Constituție.
12. Mai mult ca atât, caracterul neproporțional și neconstituțional al acestei măsuri a fost accentuat atât de practicieni cât și de doctrinari, astfel de exemplu, autorii studiului ”Măsuri alternative pentru arestarea preventivă” efectuat în cadrul Proiectului ***Garanții procesuale la etapa prejudiciară a procesului penal***, implementat de Programul de Drept al Fundației Soros-Moldova în parteneriat cu Fundația Germană pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ)¹, **au recomandat legiuitorului RM să extindă aplicarea termenelor maxime prevăzute la art. 186 CPP al RM și asupra măsurii de liberare provizorie sub control judiciar, prevăzută la art. 175 alin. (3) pct. 8) CPP. Invocând că, doar în acest mod se poate garanta că măsurile care îngăduiesc libertatea persoanei nu vor putea fi aplicate pentru o perioadă mai lungă decât este strict necesar realizării scopurilor procesului penal.**
13. Menționând în vederea motivării acestei recomandări, că măsura preventivă prevăzută în art. 175 alin. (3) pct. 8) din CPP al RM **poate să prelungească prea mult întregul proces penal.** Acest lucru, cel mai probabil, nu ar putea fi justificat, deoarece interdicțiile care pot fi aplicate conform acestei prevederi, și anume de a nu părăsi un anumit loc de domiciliu sau ridicarea pașaportului, **aduc atingere dreptului fundamental la libertate în aceeași măsură ca și arestarea preventivă sau arestarea la domiciliu.**

¹ Disponibil: https://www.soros.md/files/publications/documents/Masuri_alternative_arestare_preventiva.pdf

14. Poziție, care o împărtășim în totalitate, ori, în speța dedusă judecății, prin modul în care a fost solicitată și aplicată această măsură preventivă, și ulterior, prelungită, au fost create premisele încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei, sau, după cum am menționat, autorii sesizării au fost ținuti în stare de arest efectiv din 05.05.2019 și până la data de 29.04.2020, iar, cu doar 7 zile înainte de expirarea termenului maxim de ținere în stare de arest (care expira la 05.05.2020), instanța a aplicat din oficiu în privința autorilor sesizării liberarea provizorie sub control judiciar pe un termen de 60 de zile, care, ulterior, a fost prelungit până la data de 28.08.2020.
15. De asemenea, un alt exemplu, privind susținerea poziției privind necesitatea includerii termenului de aplicare a liberării provizorii în termenul maxim de aflare a persoanei în stare de arest preventiv pentru ca măsura respectivă să nu contravină prevederilor constituțională, a fost exprimată și de Președintele Republicii Moldova cu referire la Sesizarea 33g din 6 aprilie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor articolului 191 din Codul de procedură penală, soluționată prin HCC nr. 17 din 19.05.2020.
16. Astfel, potrivit pct. 45 din Hotărârea menționată, în viziunea Președintelui Republicii Moldova, **liberarea provizorie sub control judiciar nu poate fi concepută fără o stare de arest preexistentă.** În sensul dat, liberarea provizorie sub control judiciar nu este altceva decât o atenuare considerabilă a stării de detenție preventivă, întrucât, contrar arestului, liberarea provizorie presupune o stare neprivativă de libertate a persoanei. Prin urmare, **interdependența legal stabilită dintre aceste două măsuri preventive**, dar și întrebuițarea de către legiuitor în contextul articolului în cauză a cuvântului „provizoriu”, care presupune o acțiune ce durează numai un anumit timp, denotă clar faptul că liberarea provizorie sub control judiciar **poate fi aplicată doar în locul arestului preventiv și doar pentru termenul maxim de 12 luni prevăzut de articolul 25 alin. (4) din Constituție.**
17. Mai mult ca atât, omisiunea respectivă, care reprezintă obiectul prezentei sesizări, face ca normele contestate (în redacția actuală) să fie contrare constituției, nu doar sub aspectul încălcării dreptului la libertate și la libera circulație – prevăzute de art. 25 și 27 din Constituție, dar, și sub aspectul, calității și previzibilității acestora, acestea fiind contrar astfel, prevederilor art. 23 din Constituție.
18. Sub aspectul cerințelor impuse de art. 23 din Constituție, Curtea în nenumărate cazuri a menționat că, că dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, consacrat în art. 23 din Legea fundamentală, implică, între altele, adoptarea de către legiuitor a unor reguli procedurale clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile (pct. 58 din HCC nr. 17 din 19.05.2016).
19. În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a reținut că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile."
20. De asemenea, în cauza *Rotaru c. României*, Curtea Europeană a statuat că „o norma este

previzibila numai atunci când este redactata cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane - care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate - să își corecteze conduita", iar în cauza *Sunday Times c. Regatului Unit*, Curtea Europeană a decis că „[...] cetățeanul trebuie să dispună de informații suficiente asupra normelor juridice aplicabile într-un caz dat și să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea dintr-un act determinat".

21. În acest context, Curtea a reținut că, conținutul actului normativ trebuie să permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, claritatea și previzibilitatea fiind elemente sine qua non ale constituționalității unei norme. De asemenea, legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.
22. De altfel, în jurisprudența sa Curtea Europeană a reiterat că persoana în privința căreia se desfășoară o procedură penală este în drept să beneficieze de o diligență, în special în partea ce ține de examinarea cazului său. Astfel, previzibilitatea actului normativ este în strânsă legătură cu garanțiile unui proces echitabil, care sunt concepute pentru a evita plasarea unei persoane, pentru o perioadă îndelungată, într-o stare de incertitudine referitoare la rezultatul examinării cauzei (cauza *Nakhmanovich c. Rusiei*, hotărârea 2 martie 2006, § 89, cauza *Hajibeyli c. Azerbaidjanului*, hotărârea 10 iulie 2008, § 51).
23. Prin urmare, raportând principiile enunțate la circumstanțele cauzei, constatăm că reglementările contestate - în redacția actuală - nu corespund acestora.
24. Ori, deși pe deoparte, prevederile art. 175 alin. (5) CPP, consfințesc **caracterul alternativ** al acestei măsuri preventive – liberarea provizorie sub control judiciar – în raport cu arestul, caracter care, printre altele a fost constatat și de Curtea Constituțională în deciziile și hotărârile sale anterioare, și care impune ca la aplicarea acesteia să fie verificată și constatată întrunirea condițiilor prevăzute pentru aplicarea arestului, una din aceste condiții fiind nedepășirea termenului maxim de aflare în arest – 12 luni (art. 186 alin. (6) CPP), pe de altă parte, **omisiunea legiuitorului de a reglementa** la art. 186 alin. (6) și la art. 191 alin. (3²) CPP - includerea perioadei în care asupra persoanei a fost aplicată liberarea provizorie sub control judiciar în termenul de ținere a învinutului sau inculpatului în stare de arest – dedă **acestei măsuri un caracter autonom**.
25. Ceea ce contravine prevederilor art. 175 alin. (5) CPP, astfel încât, această contradicție este în măsură a crea o confuzie cu privire la natura măsurii preventive de liberare provizorie sub control judiciar și a condițiilor care trebuie și care nu trebuie să fie respectate la aplicarea acesteia. Ori, persoana asupra căreia aceasta este aplicată, chiar și în cazul apelării la consultanța de specialitate – nu poate determina cu certitudine care este întinderea drepturilor sale și a mijloacelor de apărare, în legătură cu această măsură, inclusiv, în ceea ce privește aplicarea temporală a acesteia și a modului de calculare a termenului de aplicare a acesteia, inclusiv, în privința includerii cumulative a perioadei de aplicare a acesteia în termenul maxim de ținere a învinutului sau inculpatului în stare de arest.
26. Ori, odată consfințit și reiterat, **caracterul alternativ** al acestei măsuri preventive trebuie reglementat și aplicat ca atare, evitându-se prevederile sau omisiunile care generează contrariul și care creează premisele unui abuz de drept (cum a avut loc în speța dată), și prin urmare, considerăm că, pentru a putea face aplicabile constatările anterioare ale Curții efectuate în acest

sens – cu privire la natura/caracterul liberării provizorii sub control judiciar și condițiile care urmează să fie întrunite pentru aplicarea acesteia, și pentru a aduce în aria constituționalității normele de drept contestate, unica soluție care poate fi dispusă este ***constatarea neconstituționalității omisiunii legiuitorului de a reglementa la art. 186 alin. (6) și/sau art. 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală: includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar***, care contravine art. 1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție, și remiterea unei adrese în acest sens către Parlamentul Republicii Moldova.

27. De asemenea, ținem să menționăm că, deși nu face obiectul prezentei sesizări și nu este aplicabil în speța aflată pe rolul instanței de fond, totuși considerăm că, Curtea ar trebui să se expună și asupra constituționalității termenului de 24 de luni prevăzut de art. 191 alin. (3²) CPP, care în opinia noastră reieșind din argumentele expuse în prezenta sesizare este unul *a priori* – neconstituțional, și prin urmare, extinderea obiectului și asupra acestei reglementări, derivă din necesitatea de a nu se crea un viciu constituțional.

V. EXPUNEREA CERINTELOR AUTORULUI SESIZĂRII:

1. Reieșind din circumstanțele de fapt și prevederile de drept expuse *supra*, având în vedere omisiunea legiuitorului de a reglementa la art. 186 alin. (6) și/sau art. 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală: **includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar.** Care contravine art. 1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție.
2. Prin prezenta, în temeiul art. 135 din Constituție, art. 4 din Codul Jurisdicției Constituționale și art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională,

SOLICITĂM:

- 1) Primirea și examinarea prezentei sesizări;
- 2) Efectuarea controlului constituționalității asupra omisiunii legiuitorului de a reglementa la art. 186 alin. (6) și/sau art. 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală: **includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar.** Sub aspectul încălcării art. 1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție.
- 3) Admiterea sesizării și declararea ca fiind neconstituțională a omisiunii legiuitorului de a reglementa la art. 186 alin. (6) și/sau art. 191 alin. (3²) din Codul de procedură penală: **includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, pînă la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar.** Care contravine art. 1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție;
- 4) Remiterea unei adrese către Parlamentul Republicii Moldova în vederea înlăturării acestei omisiuni;

VI. LISTA DOCUMENTELOR:

1. Copia Încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28.04.2020;
2. Copia Încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 26.06.2020;
3. Copia Cererii de recurs și a cererii de recurs suplimentare înaintate de autorii sesizării împotriva Încheierii din 26.06.2020.

VII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA:

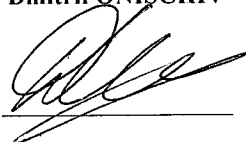
Declarăm pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: **mun. Chișinău**

Data: **07 iulie 2020**

Cu respect,

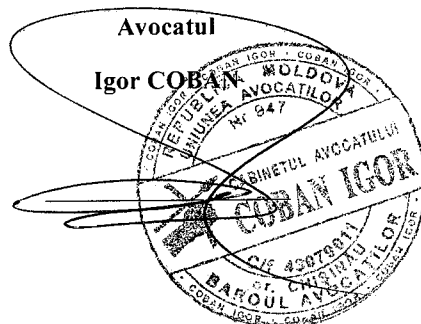
Dmitrii ONÎSCHIV

Reprezentat de

Avocatul

Igor COBAN

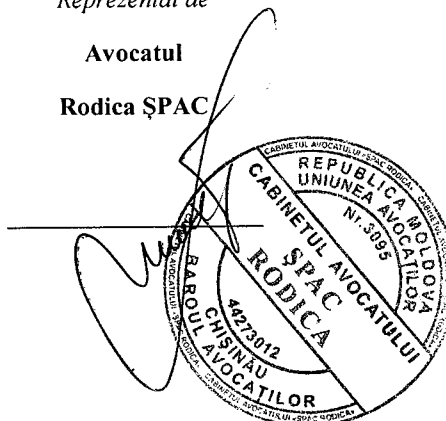
Nicolai GRECINEV

Reprezentat de

Avocatul

Rodica ȘPAC

Dosarul nr.16rj-389/20
1-19145529-02-16rj-01072020

ÎNCHEIERE

07 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:

Președintele de ședință

Negru Maria

Judecătorii

Morozan Ghenadie și Diaconu Mihail

Grefier

Anton Maxim

Cu participarea:

Procurorului

Plămădeală Dumitru

Avocaților

Coban Igor, Buruiană Elena și Șpac Rodica

Inculpaților

Grecinev Nicolai și Onîschiv Dmitrii

Interpretului

Iachim Rodica

judecând în ședință judiciară închisă, sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocații Coban Igor și Șpac Rodica și de inculpații Onîschiv Dmitrii și Grecinev Nicolai în cadrul examinării în ordine de recurs, a recursurilor avocatului Șpac Rodica în interesele inculpatului Grecinev Nicolai, a avocatului Mihalache Iurie în interesele lui Golkov Alexandru și a avocatului Coban Igor în interesele lui Onîschiv Dmitrii împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26.06.2020, privind prelungirea măsurii preventive în privința lui *Grecinev Nicolai Nicolai*, născut la 29.10.1996, lui *Golkov Alexandru Vladimir*, născut la 23.06.1993 și lui *Onîschiv Dmitrii Oleg*, născut la 15.09.1996, Colegiul penal –

A C O N S T A T A T:

1. În procedura Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău se află la examinare în ordine de recurs, recursurile avocatului Șpac Rodica în interesele inculpatului Grecinev Nicolai, a avocatului Mihalache Iurie în interesele lui Golkov Alexandru și a avocatului Coban Igor în interesele lui Onîschiv Dmitrii împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26.06.2020, privind prelungirea măsurii preventive în privința lui Grecinev Nicolai Nicolai, născut la 29.10.1996, lui Golkov Alexandru Vladimir, născut la 23.06.1993 și lui Onîschiv Dmitrii Oleg, născut la 15.09.1996.

2. În ședința de judecată din 07.07.2020, apărătorii Coban Igor și Șpac Rodica și inculpații Onîschiv Dmitrii și Grecinev Nicolai au depus sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocații Coban Igor și Șpac Rodica și de inculpații Onîschiv Dmitrii și Grecinev Nicolai cu privire la neconstituționalitatea omisiunii legiuitorului de a reglementa la art.186 alin.(6) și/sau art.191

alin.(32) din Codul de procedură penală: includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, până la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar, care ar contraveni art.1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție.

3. Examinând materialele cauzei, în special a sesizării în speță, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul penal consideră necesar de a admite sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate din următoarele considerente.

4. Potrivit art. 342 Cod de procedură, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asigurătorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

5. Succesiv, conform dispozițiilor art.364 Cod de procedură penală, președintele ședinței întreabă fiecare parte în proces dacă are careva cereri sau demersuri. Cererile sau demersurile formulate vor fi argumentate, iar dacă se solicită administrarea unor probe noi, se vor indica faptele și circumstanțele ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află acestea, iar în privința martorilor, experților și specialiștilor se va indica identitatea și adresa lor în cazul în care partea nu poate asigura prezența lor în instanța de judecată. Cererile sau demersurile formulate se soluționează de către instanță după audierea opiniilor celorlalte părți asupra cerințelor înaintate. Părțile pot prezenta și cere administrarea probelor și în cursul cercetării judecătorești.

6. Totodată, Colegiul Penal indică faptul că, conform art.7 alin.(2) Cod de procedură penală, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

7. Relevante speței sunt prevederile pct.83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

8. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

9. Pct.107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

10. Astfel, verificând întrunirea în cererea înaintată de către partea apărării în cadrul ședinței de judecată, a condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 și stabilind întrunirea condițiilor menționate, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocații Coban Igor și Șpac Rodica și de inculpații Onîșchiv Dmitrii și Grecinev Nicolai cu privire la neconstituționalitatea omisiunii legiuitorului de a reglementa la art.186 alin.(6) și/sau art.191 alin.(3²) din Codul de procedură penală: includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, până la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar, care ar contraveni art.1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție.

11. În conformitate cu art.7, 342, 364 Cod de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DISPUNE :

Admite sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de avocații Coban Igor și Șpac Rodica și de inculpații Onîșchiv Dmitrii și Grecinev Nicolai cu privire la neconstituționalitatea omisiunii legiuitorului de a reglementa la art.186 alin.(6) și/sau art.191 alin.(3²) din Codul de procedură penală: includerea în termenul maxim în care poate fi aplicat arestul în privința aceleiași fapte și aceleiași persoane, pentru ambele faze ale procesului penal, până la pronunțarea sentinței de către instanța de fond și a timpului în care asupra persoanei a fost aplicată măsura preventivă de liberare provizorie sub control judiciar, care ar contraveni art.1, 20, 23, 25, 27 și 54 din Constituție.

Expediază în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către recurenții Onîșchiv Dmitrii și Grecinev Nicolai, în temeiul art.135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

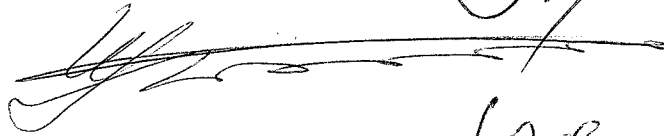
Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președintele ședinței:

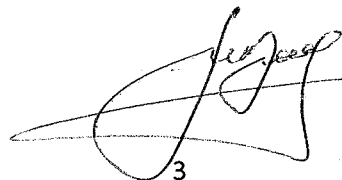

Negru Maria

Judecătorii:

Moroza Ghenadie

Diaconu Mihail

